

Kenmerken van de regio

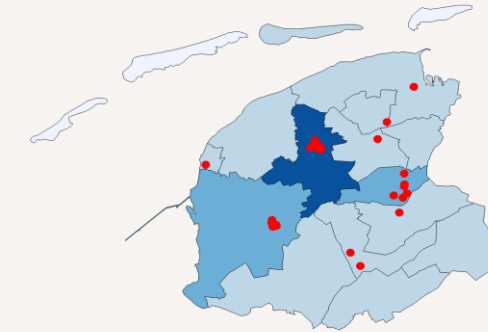
Aantal inwoners

655.756

Aandeel GGZ-gebruik per 10.000 inwoners

16

Hoger aantal GGZ-klanten dan gemiddeld. Gemiddeld voor alle Zilveren Kruis regio's is dit **14**.

Relatief weinig locaties t.o.v. andere regio's
Gemiddeld **10** locaties per 1.000 GGZ-klanten. Gemiddeld voor Zilveren Kruis zijn dit **22** locaties per 1.000 GGZ-klanten.

Huidige vraagontwikkeling

Aantal GGZ-klanten **1.073**

Waarvan GGZ-W **957**

Waarvan GGZ B **116**

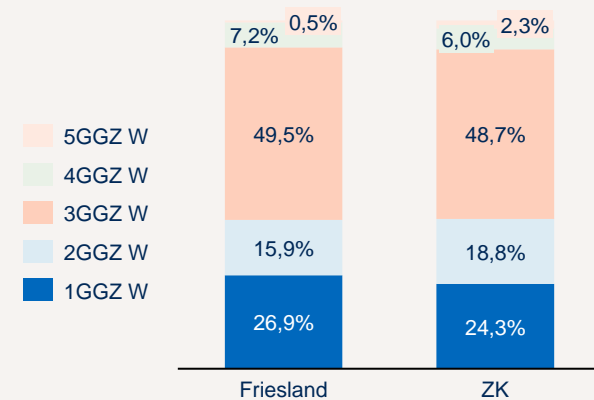
Actief wachtenden januari 2022 **15**

Dit is **2,1%** van het aantal opgenomen GGZ-klanten. Gemiddeld voor Zilveren Kruis was dit **1,4%**

Actief wachtenden buiten treek 2021 **27**

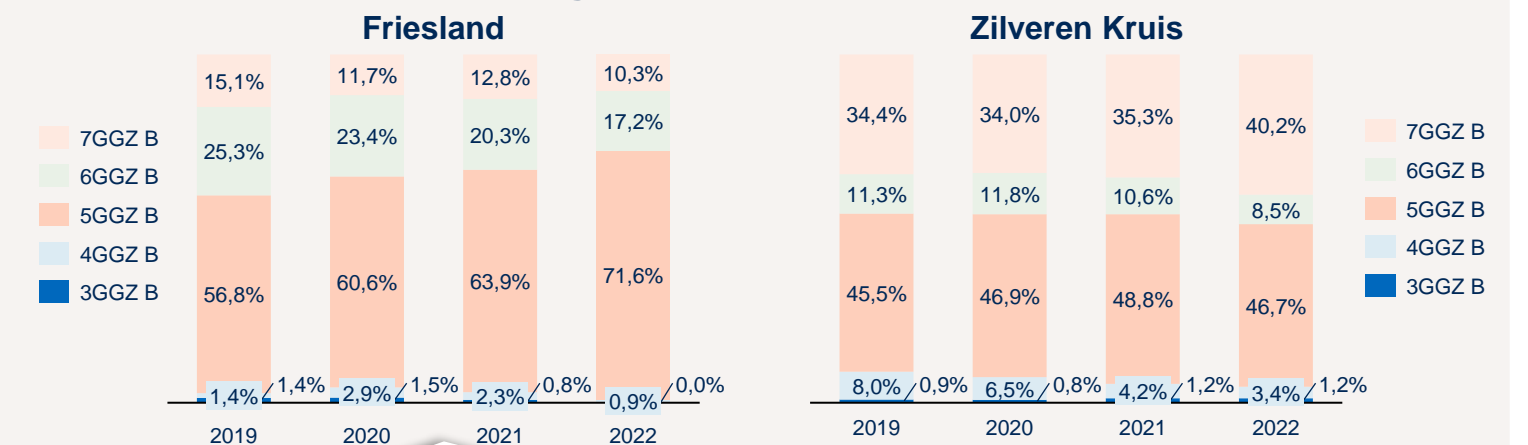
Dit is **5,1%** van het aantal opgenomen GGZ-klanten. Gemiddeld voor Zilveren Kruis was dit **4,6%**

Verhouding GGZ-W indicaties

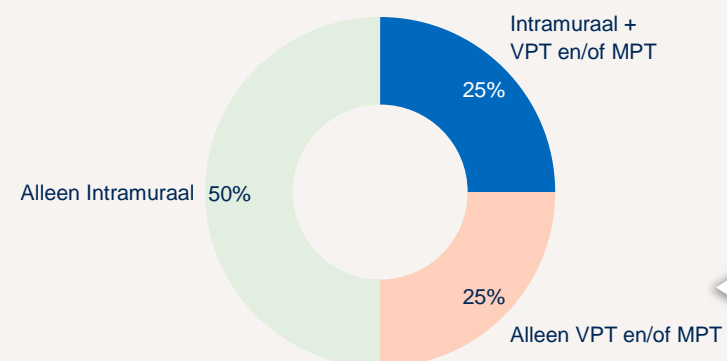
In Friesland zijn er **relatief meer 1GGZ W** indicaties en **relatief minder 2GGZ W** indicaties

Ontwikkeling GGZ-B indicaties

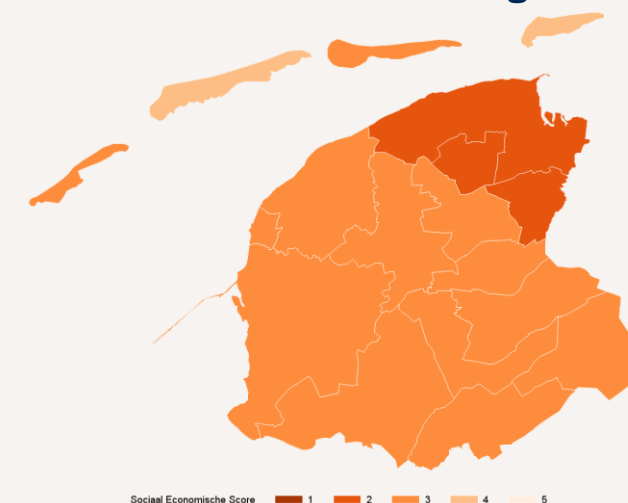
In Friesland is de afgelopen jaren **5GGZ B** relatief gestegen en is **6GGZ B** relatief gedaald

Leveringsvorm aanbieders

50% van de aanbieders levert VPT/MPT in Friesland. Vergeleken met **34%** gemiddeld voor Zilveren Kruis

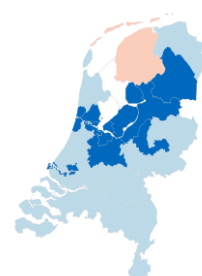
SES Score in de regio

Vooraf Noardeast Fryslân, Achtkarspelen en Dantumadiel hebben een lage SES. Een lagere SES leidt tot hoger verwacht zorggebruik

Regioplan 2022 GGZ

Friesland

Wat valt er op in deze regio

De zorgkantorregio Friesland bevat als verzorgingsgebied de inwoners van de provincie Friesland. Dit is een geografisch groot gebied met relatief weinig inwoners. Friesland is een plattelandsregio met centrumgemeente Leeuwarden als grootste bevolkingsconcentratie. Tot de provincie Friesland behoren bovendien 4 Waddeneilanden met specifieke problematiek zowel in de Zvw als de Wlz.

Friesland kent een aantal subregio's.

In de regio Friesland zijn er 14 gecontracteerde zorgaanbieders, die voor een deel ook in een andere zorgkantorregio actief zijn. De meeste zorgaanbieders zijn vooral kleinschalige woonvoorzieningen die zowel zorg in de GZ als in de GGZ verlenen in het kader van vooral Beschermd Wonen, begeleiding en dagbesteding. Nagenoeg alle aanbieders zijn ook actief in de WMO en hebben gemeentelijke zorgcontracten. Hiervan is er 1 aanbieder geïntegreerd en bovendien actief in de Zvw.

Ongeveer 43% van de cliënten verblijft bij een aanbieder die een primair andere sector vertegenwoordigt (V&V of GZ).

Zorgaanbod is vooral gericht op de eigen regio.

Friesland kent geen specifiek Wlz aanbod voor klinisch forensische zorg. Voor verslavingszorg geldt dat Friesland onderdeel is als regio van bovenregionale zorgverlening is geregeld. Bij de geïntegreerde zorgaanbieder worden ook ervaringsdeskundigen ingezet.

Samenwerking met partners in de regio

De GGZ aanbieders in deze regio werken al jarenlang samen, onder andere in het kader van de WMO. Daarbij is er een belangrijke rol weggelegd voor Sociaal Domein Fryslân (SDF) die de WMO-contractering voor de 18 Friese gemeenten regelt. Sinds 2021 komen op initiatief van het zorgkantoor WLZ aanbieders twee keer per jaar bij elkaar om samenwerking te bevorderen en knelpunten te inventariseren. In deze bijeenkomsten is een aanpak afgesproken om dit te verbeteren (zie doelen en afspraken). Ook met zorgaanbieders uit andere sectoren en domeinen wordt samenwerking gezocht, met name aanbieders uit de verpleging en verzorging. In de verdere ontwikkeling van regiobijeenkomsten zullen ook gemeenten worden betrokken; SDF is inmiddels deelnemende partij.

Voor complexe casuïstiek is de bestaande overlegtafel WLZ voor de Gehandicaptenzorg aangevuld met GGZ. Hier kunnen aanbieders en zorgkantoor individuele knelpunten van cliënten bespreken en oplossen.

Daarnaast is er rechtstreeks overleg tussen zorgkantoor, zorgaanbieders en gemeenten.

Basis op orde (brengen)

Sinds 2021 staat de WLZ open voor mensen met een levenslange vraag naar begeleid wonen vanwege een psychische kwetsbaarheid.

Deze en voorliggende periode heeft dan ook vooral in het teken gestaan van het selecteren en contracteren van zorgaanbieders, het aanvragen van indicaties en omzetten van financiering van veelal WMO naar WLZ.

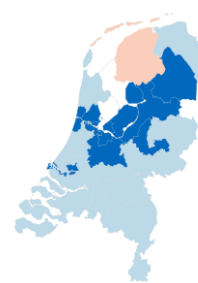
Veel tijd en inzet is gegaan naar het inregelen van administratieve processen en het (verder) kennismaken tussen zorgkantoor, gemeenten en zorgaanbieders. Hierbij heeft een “zachte landing” van de stelselwijziging centraal gestaan. Met succes, vrijwel alle cliënten hebben zonder verandering van zorgaanbieder de overstap van WMO naar de WLZ kunnen maken.

De samenwerking tussen zorgkantoor, gemeenten en zorgaanbieders in de regio komt in een andere fase: van de basis op orde brengen naar steeds meer gezamenlijk sturen en resultaten boeken op knelpunten en kansen voor de langdurige GGZ.

In 2022 maken we op basis van onze eerste ervaringen een landelijke analyse over de overlap, knelpunten en kansen in de samenwerking met gemeenten. Deze krijgt in 2023 regionaal een vervolg in concrete afspraken.

Regioplan 2022 GGZ

Friesland

Knelpunten en kansen

In gezamenlijkheid tussen zorgaanbieders, gemeenten en zorgkantoor is in 2021 geïnventariseerd welke ontwikkelingen in de langdurige GGZ spelen. Voor de regio Friesland zijn de eerst benoemde gemeenschappelijke knelpunten:

Somatiek

Door vergrijzing en langere levensverwachting vragen steeds meer GGZ cliënten ondersteuning bij dagelijkse verzorging en specifieke medische handelingen. Deze zorgvraag kan onvoldoende worden geboden. Dit geldt zowel in intramurale voorzieningen als voor mensen die thuis wonen.

Complexe zorg

Er is tekort aan wooncapaciteit voor cliënten met complexe zorgvragen (met en zonder beveiligingsnoodzaak).

Complexiteit bestaat uit een combinatie van GGZ, verstandelijke handicap en/of verslaving. Dit uit zich in ernstig ontwrichtend gedrag.

Arbeidsmarkt

Zorgaanbieders hebben in toenemende mate moeite om gekwalificeerd personeel te vinden en te binden. Hierdoor komt continuïteit van zorg in de knel.

Terugblik

In de voorliggende periode heeft vooral het “inregelen” van administratieve processen en kennismaken centraal gestaan.

Voor complexe casuïstiek in de Wlz is de bestaande regionale overlegtafel voor de Gehandicaptenzorg aangevuld met GGZ. Hier kunnen aanbieders en zorgkantoor individuele knelpunten van cliënten bespreken en oplossen.

Inmiddels zijn er in de regio Friesland een aantal regiobijeenkomsten geweest. Het is de bedoeling dat ook de samenwerking tussen gemeenten, zorgaanbieders en zorgkantoor meer gestalte gaat krijgen de komende tijd.

Cliëntenraden

Het zorgkantoor heeft met een aantal cliëntenraden of hun vertegenwoordigers kennisgemaakt en ervaringen en aandachtspunten uitgewisseld. Een en ander zal de komende tijd eveneens verder worden ontwikkeld

Doelen en afspraken

In 2022 start een samenwerkingsstructuur met stuurgroepen. De werkgroepen bestaan telkens uit een aantal zorgaanbieders die zich bezig houden met de volgende onderwerpen:

- *Doorstroom van (complexe cliënten uit behandelcentra naar passende woonvormen*
- *Ouderenpsychiatrie: zijn er in Friesland voldoende plekken voor de ouder wordende GGZ-cliënt?*
- *Opzetten samenwerkingsverbanden in de regio om in de keten de zorg voor de cliënten te kunnen blijven waarborgen met de toevoeging dat wordt geopteerd voor domeinoverstijgende initiatieven*

Najaar 2022 wordt door de stuurgroepen een plan van aanpak gepresenteerd aan de gehele regio en vastgesteld. In het plan van aanpak worden de knelpunten nader geprioriteerd en een gedragen werkwijze voorgesteld om te komen tot concrete verbetering.

Voor met name de huisvestingsproblematiek is het de bedoeling dat de regionale samenwerking en gezamenlijke aanpak wordt ondersteund door externe onderzoeksbureaus (o.a. Gupta). Hiervoor wordt budget gebruikt bestemd voor regionale ontwikkeling.

Het zorgkantoor maakt in 2022 afspraken met zorgaanbieders om het aandeel zorg thuis te vergroten. Ook maken we afspraken om in de toekomst psychiatrische verpleeghuiszorg te realiseren.

We betrekken de grootse aanbieders uit Gehandicaptenzorg en Verpleeghuissector. Zij zorgen ook voor mensen met een GGZ profiel. Daarom is het van belang hen ook te betrekken bij regionale ontwikkelingen in de GGZ keten.

Aantal inwoners en aandeel GGZ-klienten

Bron – CBS, Declaratiegegevens Zilveren Kruis

Peildatum – 1 januari 2022

Toelichting – alle GGZ-klienten met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld.

Regioanalyse – pagina 6, 11, 17

Intramurale locaties

Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis, Zorgatlas

Peildatum – januari 2022

Toelichting – alle GGZ-klienten met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld. Als er meer dan twee GGZ-klienten dezelfde postcode als een Zorgatlas locatie hebben dan wordt dit als locatie geteld.

Regioanalyse – pagina 13, 19

Aantal GGZ-klienten

Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis

Peildatum – januari 2022

Toelichting – alle GGZ-klienten met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld.

Regioanalyse – pagina 11, 17

Verhouding GGZ-W indicaties

Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis

Peildatum – januari 2021 en 2022

Toelichting – alle klienten met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld.

Regioanalyse – pagina 11

Ontwikkeling GGZ-B indicaties

Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis

Peildatum – januari 2019 en 2022

Toelichting – alle klienten met een geldige declaratie en indicatie in januari worden meegeteld.

Regioanalyse – pagina 17

Wachlijsten per 1 januari 2022

Bron – Wachlijstgegevens Zilveren Kruis

Peildatum – 1 januari 2021, gemiddeld 2020

Toelichting – alle GGZ-klienten die in januari op een wachtlijst stonden en in dezelfde maand geen Melding Aanvang Zorg hebben gehad. Verhouding is ten opzichte van het aantal intramurale GGZ-klienten

Regioanalyse – pagina 21 tot en met 25

Leveringsvorm aanbieders

Bron – Declaratiegegevens Zilveren Kruis

Peildatum – januari 2022

Toelichting – Een minimum van twee klienten wordt gehanteerd om als aanbieder meegeteld te worden voor VPT/MPT. Het minimum aantal voor intramuraal is vijf klienten.

Regioanalyse – pagina 13

SES score

Bron – Sociaal Cultureel Planbureau

Peildatum – 2018

Toelichting – Sociaaleconomische status is een samengestelde factor die de economische status van een gebied weergeeft. De score is een verdeling in vijf groepen. Een hogere groep heeft een hogere economische status.

Regioanalyse – pagina 6, 8